

Meddelelser

om de af

det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Maltbygdvalg

udførte

Dyrkningsforsøg i Sommeren 1889

samt

Oversigt over 7de Udstilling af de derved indsamlede Bygprøver.

Maltbygdvalgets Dyrkningsforsøg i Sommeren 1889 falde i Lighed med de nærmest foregaaende Aar i følgende Afdelinger:

a. Dyrkningsforsøg med Lerchenborg-Byg, foretagne af Jordbrugere, hvem Maltbygdvalget i Henhold til derom modtagen Begjæring havde tilstillet Saabyg af nævnte Gaards Avl. Saabygget fordeltes som sædvanlig i Partier à 50 Pd. Fordelingen omfattede 60 Jordbrugere, som, mod at erholde Saasæden gratis, forpligtede sig til at meddele Resultatet af dennes Dyrkning sammenlignet med det lokale Byg samt at indsende Prøver af begge Afgrøder til Udstilling og Bedømmelse.

Fra en Del af de paagjældende Jordbrugere er der imidlertid indgaaet Meddelelse om, at Foraars- og Sommer-tørken dels helt har tilintetgjort Bygafgrøden paa Forsøgsparcellerne, dels grebet i højeste Grad forstyrrende ind i dens Udvikling. Som Følge heraf omhandles nedenfor kun Resultatet paa 28 Forsøgssteder, fra hvilke er indgaaet

Prøver fra de respektivê Forsøgsparcer, ledsagede af udfyldt Skema angaaende Dyrkningsvilkaarene og Høst-udbyttet.

De i den paagjældende Oversigt (Skema *a*) anførte Data vedrørende Udbyttet og Kvaliteten af de paa hvert Forsøgssted dyrkede Prøver give følgende Gjennemsnitsresultater:

Maltbygdvalgets Lerchenborgbyg.

26 Forsøgsgaarde	1905 Pd. Korn pr. Td. Ld.				
		Form.	Farve.	Kvalitet.	Ialt Points.
24 do.		3,65	3,83	3,52	11,00

Det lokale Byg.

26 Forsøgsgaarde	1751 Pd. Korn pr. Td. Ld.				
		Form.	Farve.	Kvalitet.	Ialt Points.
24 do.		3,48	3,26	3,57	10,31

Som sædvanlig har altsaa det af Maltbygdvalget fordelte Saabyg af Lerchenborg Avl gennemgaaende viist sig det stedege Byg overlegent. I Forbindelse hermed bør anføres, at der fra Flertallet af de Forsøgssteder, hvor Forsøget er angivet som helt eller delvis mislykket, er oplyst, at Lerchenborgbygget syntes at modstaa Tørken fuldt saa godt som det stedege Byg.

b. Prøver fra Jordbrugere, hvem Maltbygdvalget i Foraaret tildelte Saasæd af de 4 Bygvarieteter, der ved Udvalgets hidtidige Forsøg have viist sig særlig fortjente til at fremhæves blandt samtlige prøvede Varieteter, nemlig Prentice, Halletts, Lerchenborg og Steensgaards Byg. Saasæd af disse Varieteter fordeltes i Partier à 50 Pd. til 16 Jordbrugere, som modtage Saasæden gratis, mod at forpligte sig til at anstille et sammenlignende Dyrkningsforsøg med de 4 Prøver samt efter Høst at indsende Prøver af Avlen, ledsagede af Meddelelse om Dyrkningsresultatet.

Ogsaa hvad denne Forsøgsafdeling angaaer, har imidlertid Aargangens uheldige Indflydelse paa Bygafgrøden i høj Grad reduceret Antallet af Meddelelser om Forsøgsresultatet,

saaledes at der kun er indgaaet saadanne fra de i Skema *b* omhandlede 5 Forsøgssteder.

c. Prøver fra Brattingsborg, Samsø, og Strandegaard, Faxø. Fra hver af disse Gaarde ere 76 Prøver fremstillede til Bedømmelse. Disse hidrøre fra 6 Bygvarieteter, nemlig de nysnævnte 4 Bygvarieteter samt Skotsk Byg og Saale Byg. Samtlige disse have paa hvert Sted været udsaaede til 6 forskellige Tider med ca. 9 Dages Mellemrum. Ved 2den og 4de Saaning ere de 4 Varieteter tillige udsaaede med 6 forskellige Saamængder. Angaaende de paagjældende ulige Dyrkningsvilkaars Indflydelse paa Mængdeudbyttet og Kvaliteten henvises til omstaaende Tabeller c_1 og c_2 .

Et Forsøg, aldeles analogt med det her omhandlede, har ligeledes været installeret paa Knuthenborg Avlsgaard, Maribo. Da Afgrøden paa Forsøgsarealet imidlertid i høj Grad led under Forsommerens Tørke, hvorved det blev end mere øjensynligt, at Jordbunden paa Forsøgsarealet ikke var tilbørlig ensartet, fandtes det rettest helt at kassere det paagjældende Forsøg.

Bygprøvernes Bedømmelse er foretaget af d'Hrr. Grosserer S. Plum og Kjøbmand Majus Thorsen, medens Redaktør Erh. Frederiksen, som hidtil i For-
ening med de to nævnte Herre har foretaget Bedømmelsen af Udvalgets Materiale, ikke saae sig i Stand til at møde.

Bedømmelsen er som sædvanlig foretaget efter følgende System:

Klasse	I.	Extrafint Maltbyg	Minimum	20	Points.
—	II.	Fint Maltbyg,	—	16	—
—	III.	Smukt Maltbyg,	—	12	—
—	IV.	Godt Maltbyg,	—	10	—
—	V.	Maltbyg,	—	8	—
—	VI.	Almindelig Handelsvare,	—	5	—
—	VII.	Simplere Handelsvare,	—	3	—

a. Dyrkningsforsøg

med

Lerchenborgbyg, tilsendt i Foraaret 1889.

Nr.	Avlssted	Maltbygdvalgets Lerchenborgbyg				Det lokale Byg							
		Form	Farve	Kvalitet	Klasse	Udbytte pr. Td. Ld.		Udbytte pr. Td. Ld.		Form	Farve	Kvalitet	Klasse
						Halm	Korn	Korn	Halm				
1	Jordbr. Anders Andersen Jetsmark, Aabybro.	3	3	3	V	Pd. 1630	Pd. 583	Pd. 933	Pd. 1870	3	3	3	V
2	Husmd. Mikkel Nielsen, Fjerritslev.	4	3	3	IV	2162	1326	1266	1872	3	3	3	V
3	Jordbr. Morten Sørensen, Nørholm Mark, Nibe.	3	4	3	IV	2504	1264	1175	2876	3	3	3	V
4	G. C., Hadsund.	3	4	3	IV	—	720	1040	—	2	2	2	VI
5	Sognefgd. P. Jensen, Elsborg, Rødkjærsbro.	-	-	-	—	3720	1776	1552	3168	-	-	-	—
6	Jordbr. Anders Martinsen, Løvring, Kjellerup.	2	3	3	V	1858	1651	1536	1728	2	2	2	VI
7	Jordbr. Chr. Nygaard, Stadilø, Ringkjøbing.	4	4	5	III	2000	2700	2288	2080	6-rad. Byg			
8	Husmd. Peder Sørensen, Lemming, Silkeborg.	4	4	4	III	2696	1788	1824	3152	4	3	3	IV
9	Lærer J. F. M. Hvorslev, Rimsø, Grenaa.	3	4	4	IV	1704	919	1333	3121	3	3	4	IV
10	Forp. N. Hansen, Rimsø, Grenaa.	3	4	4	IV	1801	1715	1516	1795	3	3	4	IV
11	Smed Jens Rasmussen, Siversted, Kolind.	3	4	3	IV	1585	1570	1723	1585	3	2	3	V
12	Forp. Niels Bentzen, Hatting, Horsens.	4	4	4	III	3606	2121	1317	2635	3	3	4	IV
13	Lærer R. Juelsen, Uth, Horsens.	3	4	4	IV	1937	1585	1336	1901	3	3	4	IV
14	Gdjr. Ebbe Nielsen, Klejs, Barrit.	4	4	3	IV	3008	2620	2704	3120	4	4	3	IV

a. Dyrkningsforsøg

med

Lerchenborgbyg, tilsendt i Foraaret 1889.

Nr.	Avlssted	Maltbygdvalgets Lerchenborgbyg						Det lokale Byg					
		Form	Farve	Kvalitet	Klasse	Udbytte pr. Td. Ld		Udbytte pr. Td. Ld.		Form	Farve	Kvalitet	Klasse
						Halm	Korn	Korn	Halm				
15	Skræder Carl Jensen, Ølsted, Løsning.	3	4	4	IV	2427	2009	1982	2329	3	3	4	IV
16	Jordbr. S. H. Nielsen, Smededahl, Lunderskov.	-	-	-	—	1838	1761	1680	1859	-	-	-	—
17	Gdjr. P. Terp, Lejrskov, Lunderskov.	5	4	4	III	2600	2230	1422	1511	6-rad. Byg			
18	Gdjr. A. Christensen, Omved, Frederikssund.	3	4	3	IV	2880	2560	2480	2880	3	5	4	II
19	Jordbr. Ole Andersen, Gandløse, Viksø.	3	3	3	V	2185	2320	1825	2075	3	2	3	V
20	Boelsmd. Hans Nielsen, Vester Bøgebjerg, Korsør.	5	4	4	III	2600	2800	—	—	5	5	5	III
21	S. R., Klippinge.	4	2	3	V	1584	1672	1647	1596	4	2	3	V
22	Propr. P. Larsen, Klarninggaard, Kværndrup.	5	4	3	III	1472	2016	1908	1388	4	3	3	IV
23	Gdjr. Jørgen Andersen, Bro, Bogense.	4	5	4	III	2225	1145 *)	—	—	-	-	-	—
		4	6	5	III	4270	2110 **)	1914	2870	3	4	4	IV
24	Gdjr. Lars Christiansen, Egholm, Nakskov.	5	5	5	III	2560	2280	2156	2440	5	4	5	III
25	Gdjr. Chr. Larsens Enke, Ullerslev, Nakskov.	4	5	4	III	1728	2074	2040	1763	4	5	5	III
26	Parcell. Jens Chr. Petersen, Charlottenlund, Nakskov.	5	5	4	III	4270	3246	2399	4240	5	5	5	III
27	Gdjr. Hans Christoffersen, Breintofte, Eskildstrup.	4	4	4	III	2389	2778	2468	2071	4	4	3	IV
28	Propr. Chr. Holm, Storehallegaard, Aakirkeby.	4	3	3	IV	2470	2276	1980	2280	4	3	4	IV

*) Prentice Byg. **) Hallets Byg.

b. Dyrkningsforsøg,
omfattende 4 Maltbygvarieteteter.

N ^o	Avissted	Prentice Byg					Halletts Byg					Lerchenborg Byg					Steensgaards Byg								
		Form	Farve	Kvalitet	Klasse	Udbytte pr. Td. Ld. Kjerne	Halm	Form	Farve	Kvalitet	Klasse	Udbytte pr. Td. Ld. Kjerne	Halm	Form	Farve	Kvalitet	Klasse	Udbytte pr. Td. Ld. Kjerne	Halm						
1	Husmd. Sophus Johan Sørensen, Gjøel, Aalborg.	4	3	3	IV	932	1596	4	3	3	IV	1068	1944	4	3	3	IV	1340	2720	4	3	4	IV	1168	2428
2	Gdjr. Dion Jensen, Gjøel, Aalborg.	4	3	3	IV	1704	2160	4	3	3	IV	1996	2306	3	3	3	V	2009	1860	3	3	3	V	1964	2352
3	Husejer Anders Laursen, Karup Hedehuse, Hadsund.	4	3	3	IV	2440	2100	4	3	3	IV	2900	2140	3	4	3	IV	2820	2120	4	3	4	IV	2616	2040
4	Gdjr. Søren Fuglsang, Nørholm Mark, Nibe.	3	3	3	V	1011	—	3	4	4	IV	989	—	3	3	2	V	1033	—	3	3	3	V	1000	—
5	Proprietair Kirketerp, Lehnsgaard, Gudhjem.	-	-	-	—	2728	1364	-	-	-	—	3184	1592	-	-	-	—	3380	1620	-	-	-	—	3684	1844

c₁. Forsøgene paa Brattingsborg, Samsø.

Det Areal, hvorpaa det her omhandlede Forsøg er udført, er omtrent horisontalt, af lermuldet Beskaffenhed i god Gødningskraft og beliggende ca. $\frac{3}{8}$ Mil fra Havet. Forfrugten for Bygget var Roer, hvortil gødet. Hele Forsøgsarealet var 2 Tdr. Ld., de enkelte Forsøgsparceller 197 □ Al. Alt Bygget var rudslaet. Hvor en Saamængde af 215 og 255 Pd. pr. Td. Ld. anvendtes, var Afstanden mellem Rækkerne $4\frac{1}{2}$ ", medens denne iøvrig var 6". De enkelte Forsøgsstykker stødte umiddelbart op til hverandre. Skjellene vare sjorte kjendelige ved en Stribe Rajgræs, saet midt i den normale, henholdsvis $4\frac{1}{8}$ " og 6" brede Jordstrimmel mellem Yderrækkerne af to Naboforsøgsstykker. Alle Byggrøerne høstedes paa Fuldmødenhedsstadiet, opbandtes strax efter Mejning og stilledes i fast Langhob.

Saamønde pr. Td. Ld.	Prentice Byg				Hallets Byg				Lerchenborg Byg				Steengårds Byg											
	Korn	Halm	Form	Færve	Kvalitet	Klasse	Udbytte pr. Td. Ld.		Form	Færve	Kvalitet	Klasse	Udbytte pr. Td. Ld.		Form	Færve	Kvalitet	Klasse						
							Korn	Halm					Korn	Halm					Korn	Halm				
5. April	175	2096	3305	3	5	4	4	4	4	5	III	2025	3163	2	5	3	IV	2096	3333	3	5	4	III	
	55	1385	2381	4	4	4	4	4	4	5	III	1439	2470	4	5	5	III	1386	1812	5	5	5	III	
	135	2274	2700	4	4	4	4	4	4	5	III	2132	2700	4	5	5	III	1776	2203	5	5	5	III	
16. April	175	2203	2842	4	5	5	4	4	4	5	III	2346	2772	4	5	6	III	1990	2558	5	5	4	III	
	215	2309	2809	5	5	5	4	4	4	5	III	2167	2594	4	5	6	III	2167	2523	5	5	5	III	
	255	2346	2842	5	5	6	4	4	4	5	II	2274	2771	5	5	6	II	2238	2523	5	5	6	II	
25. April	175	1494	2130	4	4	5	4	4	4	5	III	1634	1919	4	5	5	III	1688	2149	4	5	5	III	
	55	1314	2310	4	4	4	4	4	4	4	IV	2024	2737	4	4	3	IV	1581	2083	4	4	3	IV	
	95	1279	2345	4	4	3	4	4	4	3	IV	1706	2771	4	4	3	IV	1581	2083	4	4	4	IV	
3. Maj	135	1327	2310	4	4	4	4	4	4	4	III	2024	2595	4	4	4	III	2305	3167	4	4	4	III	
	175	1776	2275	4	4	4	4	4	4	4	III	1883	2665	4	4	4	III	1848	2771	4	4	4	III	
	215	1883	2452	4	4	5	4	4	4	5	III	2203	2771	4	5	5	III	2043	2718	4	4	4	III	
10. Maj	255	2167	2452	4	5	4	4	4	4	5	III	1848	2629	4	5	5	III	2132	2843	5	4	5	III	
175	2061	2913	4	3	4	4	4	4	4	3	IV	1635	2629	4	3	3	IV	1866	2682	4	3	4	IV	
15. Maj	175	1101	2239	4	3	4	4	4	4	3	IV	1350	2203	4	3	3	IV	1136	2204	4	3	3	IV	
I Gjennemsnit	1834	2563	4-0 ₆	4-1 ₉	4-3 ₁	12-5 ₆	1895	2595	4-0 ₀	4-4 ₄	4-3 ₁	12-7 ₅	1694	2440	4-0 ₀	4-5 ₆	4-5 ₀	13-0 ₆	1909	2599	4-3 ₈	4-6 ₄	4-6 ₄	13-8 ₆
I Gjennemsnit af de Saadninger, der omfatte alle 6 Varieteter . . .	1788	2617	3-8 ₃	4-0 ₀	4-3 ₃	12-1 ₅	1853	2588	4-0 ₀	4-3 ₃	4-0 ₀	12-3 ₃	1759	2328	3-8 ₇	4-1 ₇	4-0 ₀	11-8 ₄	1800	2591	4-0 ₀	4-1 ₇	4-1 ₇	12-3 ₄

Saadato	Saamængde pr. Td. Ld.						Støisk Byg						Saale Byg						Gjennemsnit af de 4 først-nævnte Varieteter.						Gjennemsnit af samtlige Varieteter						Anmærkning
	Udbytte pr. Td. Ld.		Form	Farve	Kvalitet	Klasse	Udbytte pr. Td. Ld.		Form	Farve	Kvalitet	Klasse	Udbytte		Korn	Halm	Udbytte		Korn	Halm	Udbytte		Korn	Halm	Points						
	Korn	Halm					Korn	Halm					Korn	Halm			Korn	Halm			Korn	Halm			Korn	Halm	Korn	Halm	Korn	Halm	
	Pd.																														
5. April	175	2523	3	6	5	III	1512	2467	4	5	5	III	2203	3198	2141	3094	12 ⁰⁰	12 ⁶⁷													
	55	96											1372	2163			13 ⁵⁰	13 ⁵⁰													
16. April	135	2008	3	5	5	III	1512	2467	4	5	5	III	2123	2584	2002	2736	14 ⁰⁰	14 ¹⁷													
	215												2247	2716			14 ⁵⁰	15 ²⁵													
25. April	175	1776	4	5	4	III	1155	1901	4	5	5	III	2284	2741	1599	2119	15 ⁷⁵	13 ⁵⁰													
	55	96											1416	2368			11 ⁰⁰	11 ⁰⁰													
3. Maj	135	1243	3	4	4	IV	1060	1782	4	4	5	III	1717	2460	1556	2381	12 ⁰⁰	12 ⁰⁰													
	215												1758	2493			12 ⁰⁰	12 ⁰⁰													
10. Maj	175	1776	4	3	4	IV	1279	2274	4	3	4	IV	2087	2673	1738	2608	13 ⁷⁵	10 ⁸³													
	175	1157	4	3	3	IV	924	1776	4	3	4	IV	1207	2275	1148	2192	10 ⁷⁵	10 ³³													
I Gjennemsnit						Points						Points																			
I Gjennemsnit af de 6 Saadatoer, der omfatter alle 6 Varieteter		1744	2591	3 ⁵⁰	4 ³³	4 ¹⁷	1240	2111	4 ⁰⁰	4 ¹⁷	4 ⁶⁷	12 ⁸⁴																			

c 2. Forsøgene paa Strandegaard, Faxe.

Forsøgsarealet paa Strandegaard har svag sydøstlig Heldning, er af lermuldet Beskaffenhed i god Gødningskraft og beliggende c. 1/4 Mil fra Havet. Løvrigt have Forholdene for Forsøget været som foran meddelt om Forsøgene paa Brattingsborg.

Saadato	Prentice Byg				Halletts Byg				Lerchenborg Byg				Steensgaards Byg												
	Udbytte pr. Td. Ld.		Form	Farve	Kvalitet	Klasse	Udbytte pr. Td. Ld.		Form	Farve	Kvalitet	Klasse	Udbytte pr. Td. Ld.		Form	Farve	Kvalitet	Klasse							
	Korn	Halm					Korn	Halm					Korn	Halm					Korn	Halm					
16. April	Pd.	175	2030	3	4	4	5	3	2450	3	3	III	2100	3010	4	4	5	III	2030	2870	4	5	4	4	III
		55	1907	4	3	4	3	4	2555	4	4	IV	1540	2380	4	4	3	IV	1610	2030	4	4	3	4	IV
		95	1977	4	3	3	3	4	2450	4	4	IV	1015 ¹	1645	4	4	3	IV	1470 ¹	2030	4	4	3	4	IV
		135	2397	4	3	4	4	4	2415	4	4	IV	1383 ¹	1977	4	4	3	IV	1785	2205	4	4	4	4	III
		175	2380	4	3	4	4	4	2415	4	4	III	2083	2467	4	4	5	IV	2048	2502	4	4	4	4	III
25. April		215	2607	4	3	3	4	2485	2625	4	4	III	2975	3115	5	4	4	III	2678	2852	4	4	4	4	III
		255	2952	4	3	3	3	2397	2298	4	4	III	2905	3185	4	4	4	III	2677	2782	4	4	4	4	III
		175	2188	3	4	3	4	2607	2852	4	4	IV	2397	2922	4	4	3	IV	1890	2730	4	4	4	4	III
		55	2970	3	4	3	3	3360	3430	4	4	IV	2450	2800	4	3	4	IV	3080	2870	4	4	4	4	III
		95	3080	4	3	3	3	2870	3080	4	4	IV	2520	2660	4	3	4	IV	2397	2782	4	4	4	4	III
3. Maj		135	3675	4	3	3	2975	3045	4	4	3	IV	3290	3290	4	4	3	IV	2870	3010	5	4	4	4	III
		175	3150	4	3	3	3430	3290	4	4	4	III	2765	2695	4	4	3	IV	2520	2730	4	4	4	4	III
		215	3570	4	3	3	3045	2975	4	4	4	III	3080	2590	4	3	4	IV	2748	2713	4	4	4	4	III
		255	3360	4	3	3	3255	3255	4	4	4	III	2905	2975	4	3	4	IV	3150	2940	5	4	4	4	III
		175	2870	3	3	3	3185	3745	4	3	4	IV	3290	3430	4	3	3	IV	3307	3552	4	3	3	3	IV
27. Maj		175	2905	3	3	3	3045	3675	3	3	3	V	2835	3325	4	4	3	IV	2660	3080	3	4	3	4	IV
I Gjennemsnit		2749	3034	3.75	3.06	3.38	10.19	2739	2909	3.88	3.81	3.69	11.38	2406	2734	4.06	3.50	3.63	11.19	2433	2730	4.06	3.04	3.00	12.00
I Gjennemsnit af de Saadninger, der omfatte alle 6 Varieteter		2587	3141	3.33	3.17	3.67	10.17	2704	3070	3.67	3.50	4.00	11.47	2555	2916	4.00	3.67	3.67	11.34	2409	2911	3.83	4.00	3.63	11.06

Saadato	Støisk Byg				Saale Byg				Gjennemnit af de 4 førstnævnte Varieteter				Gjennemnit af samtlige Varieteter				Anmærkning
	Udbytte pr. Td. Ld.		Form	Farve	Kvalitet	Klasse	Udbytte pr. Td. Ld.		Form	Farve	Kvalitet	Klasse	Udbytte		Pints		
	Korn	Halm					Korn	Halm					Korn	Halm		Korn	
16. April	175	1452 ²	3	5	4	III	1883 ²	2254	3	5	4	III	1942	2765	1851	2583	
	55												1868	2314			
	95												1710	2087			
25. April	135												1995	2222			
	175	1925	4	4	4	III	2100	2940	4	4	4	III	2214	2476	2147	2613	
	215												2686	2827			
	255												2733	2714			
3. Maj	175	2730	4	4	3	IV	1645	1855	4	3	4	IV	2236	2734	2220	2587	
	55												2944	3198			
	95												2699	3128			
11. Maj	135												3010	2940			
	175	3080	4	4	3	IV	2275	2485	4	3	4	IV	2966	3001	2870	2917	
	215												3111	2927			
	255												3167	3185			
19. Maj	175	3430	4	3	3	IV	2380	2940	4	3	3	IV	3163	3644	3077	3514	
27. Maj	175	2800	4	3	3	IV	2870	3150	3	3	3	V	2861	3439	2853	3366	

I Gjennemnit

Gjennemnit af de Saadatoer, der omfatter alle 6 Varieteter

2569 2937 3₋₈₃ 3₋₈₃ 3₋₃₃ 10₋₉₉ 2192 2604 3₋₈₇ 3₋₅₀ 3₋₅₇ 10₋₈₄

De med ¹ mærkede Resultater hidrøre fra Forsøgsparceller, der vare lidt — de med ² mærkede do. fra Parceller, der vare noget mere angrebne af Oldenborrelaver. Da det paagældende Angreb imidlertid ikke fandt Sted i saa stort Omfang, at Gjennemsnitsresultaterne tør antages i fremtrædende Grad at være paavirkede deraf, ere disse vedtøjede ovenfor, dog trykte med mindre Tal.